

Aktuella frågor ur ett beroendeperspektiv

Styrelsen för Svensk förening för Beroendemedicin har tagit fram underlag för medverkan med en referensgrupp till FORTE (Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd). Föreningens vetenskaplige sekreterare, docent Anders Håkansson, är huvudansvarig för referensgruppen.

Nedanstående är de områden som föreningen anses bör prioriteras inom ANT-området.

Public health perspektivet: ANT bidrar med stor andel av sjukdomsburden i befolkningen. Dessa tillstånd, särskilt alkohol- och tobaksberoende, är folksjukdomar, där vi i vår förening förfogar över expertis i hur dessa ska hanteras på allt från individnivå till systemnivå.

ANT bidrar också till ökade hälsoklyftor. Detta är motiv för mer kraftfullt restriktiv politik, som vi vet i synnerhet gynnar de mest utsatta. Men också motiv för en ny inriktning i beroendevården som når större grupper med dessa tillstånd. Via internet, via primärvård, via nya typer av beroendemottagningar som till exempel Riddargatan 1 i Stockholm och Triangelmottagningen i Malmö.

Psykiatrisk Samsjuklighet: Utredning och diagnostik behöver förbättras. De metoder som finns måste få spridning. Integrerad behandling rekommenderas i socialstyrelsens nationella riktlinjer, men trots att psykiatrisk samsjuklighet är vanligt är det vetenskapliga underlaget på området begränsat. Mer forskning behövs kring integrerade behandlingsmetoder, både vad gäller läkemedel och terapier. Detta gäller också tillstånd med beroende eller skadligt bruk av två eller flera olika substansgrupper samtidigt, vilket vi vet försämrar patienters kliniska förlopp i många avseenden och där behandlingsstudierna är alltför få.

Läkemedelsberoende: Missbruk eller beroende av läkemedel har en betydande utbredning i befolkningen. Trots att det rör sig om en numerärt stor grupp (cirka 65 000 personer) är forskningen om behandling mycket begränsad och nationella riktlinjer för behandling saknas. Kunskapen om hur effektiv behandling lämpligen organiseras är begränsad.

Dopning: Forskningen om behandling är mycket begränsad och nationella riktlinjer för behandling saknas. Statens beredning för medicinsk utvärdering har konstaterat att forskningen är allt för begränsad för att det ska vara möjligt att identifiera evidensbaserade insatser. Dopning identifieras sällan av hälso- och sjukvård och socialtjänst, specifik behandling finns på mycket få platser i landet. Endast på några få platser i landet finns specialistkompetens och möjligheten för en behandlingsansvarig att kunna konsultera specialist i komplicerade fall är mycket begränsad

Alkohol- och drogberoende hos gravida kvinnor, samt påverkan på det väntade barnet. Kunskapsläget vad gäller förekomst i Sverige är mycket begränsat. Kartläggning och forskning kring utredning och behandling behövs.